

Werkgroep 3 Ventilatie en Covid

Donderdag 29 oktober 2020, 10:00-11:00 uur

Aanwezig:

- OC&W 5.1.2e 5.1.2e
- SZW/Inspectie 5.1.2e
- RIVM 5.1.2e
- GGD/werkgroep binnenmilieu 5.1.2e
- BZK 5.1.2e
- BZK/Rijksvastgoedbedrijf 5.1.2e
- BZK 5.1.2e

Afwezig:

- V&J/PSC19 5.1.2e 5.1.2e
- VWS/PDC19 5.1.2e 5.1.2e
- OC&W 5.1.2e
- I&W 5.1.2e
- EZK 5.1.2e
-

Verslag vorige keer

Geen opmerkingen

Actiepunten

- 5.1.2e doet tekstvoorstel voor omschrijving van haar werkzaamheden en overig
- Is gebeurd
- 5.1.2e kijkt nog kritisch naar tekst in verslag 1^e bijeenkomst waarin advies RIVM verwoord, tekstvoorstel
 - ➔ Moet nog plaatsvinden. Er is wel overeenstemming over de tekst voor de nieuwsbrief.
- EZK is afwezig. VWS had voorgesteld hen uit te nodigen. 5.1.2e gaat na of dit nog gewenst is.
 - ➔ Moet nog plaatsvinden
- 5.1.2e mailt een lijstje met overige werkgroepen door dat in de ACC stukken zat.
- Is gebeurd.
- 5.1.2e stuurt het format van de scenariostudie voor slachthuizen door, gaat verder na wat door ACC verwacht wordt op het punt scenariostudies over ventilatie.
 - ➔ Format is doorgestuurd. Wat vanuit ACC verwacht wordt is nog niet duidelijk.
- 5.1.2e stuurt de beantwoording van de vragen uit coronadebat nog rond.
- Is gebeurd.
- 5.1.2e vraagt bij 5.1.2e na of/welke format aan de gebouwbeheerders maatschappelijke opvang, jeugdzorg, gehandicaptenzorg en dagopvang is meegegeven voor controle ventilatie.
 - ➔ Moet nog. Wellicht gebruik te maken van andere quickscan formats?
- VWS gaat na waar de uitvoering van de motie Azarkan voor een toolkit en campagne tegen besmetting in de thuissituatie (indien aangenomen) landt.
 - ➔ Nog niet duidelijk
- 5.1.2e stuurt eerdere beantwoorde Kamervragen over OV en taxi's ter informatie door.
 - Is gebeurd.
- Wie aanvullingen heeft of opmerkingen n.a.v. bestand liften, graag mailen.
 - Inmiddels is er naar aanleiding van een burgervraag nog e.e.a. uitgezocht mbt liften. Liften worden normaalgesproken geventileerd. Als er behoefte is de deuren langer open te laten

staan na het uitstappen dan kan dat in de meeste liften ingesteld worden. Dit mag alleen niet als de liftdeuren onderdeel vormen van de begrenzing van een brandcompartiment. Verdere informatie bij BZK en RVB.

- 5.1.2e kijkt kritisch mee bij tekst nieuwsbrief Bouwen met Kwaliteit van BZK
 - Is gebeurd.
- 5.1.2e neemt vraag of ongetoetste protocollen op een site van EZK moeten staan mee in overleg met EZK
 - Moet nog plaatsvinden

Coronadebat 28/10

Van Brenk (50PLUS) vraagt waarom haar schriftelijke vragen over ventilatie in verpleeghuizen niet eerder zijn beantwoord. Het antwoord is immers dat de ventilatie daar op orde is.

Op 4/11 wederom een vraag hierover. MVWS: de eisen moeten voldoen aan het Bouwbesluit 2012. Actiz heeft leden actief gecontacteerd om aan de ventilatie eisen te voldoen. In reactie hierop hebben verpleeghuizen aangegeven daar (inmiddels) aan te voldoen. Net als Actiz zijn hier ook andere branche organisaties actief mee bezig.

In de briefing van 28/10 legt van Dissel de svz tav aerogene transmissie uit: Op 1:51:30 de vraag van mw. Agema <https://www.nu.nl/283997/video/live-kuipers-en-van-dissel-praten-kamer-bij-over-coronavirus.html>.

Scenariostudie

Er is meer informatie van 5.1.2e nodig om aan te geven wie en wat hiermee aan de slag moeten, zie ook actiepuntenlijst.

Quick scans

Bij verpleeghuizen achter de rug. Hier is vooral aan de gebouwbeheerders gevraagd informatie op te leveren. Maatschappelijke opvang en kleinschalige woonvormen volgen nog. Eigendoms-/beheerssituatie is hier onoverzichtelijker.

Bij de scholen is het onderzoek van het LCVS opgeleverd, echter nog niet alle scholen waren onderzocht. Overige onderzoeken worden nog opgestuurd naar OC&W. Bij de scholen was een mogelijke vorm van quickscan om in het vermoedelijk slechtste lokaal 1 dag lang het CO2 gehalte te meten.

Rijksvastgoedbedrijf ontwikkelt een quickscan methodiek voor de gebouwbeheerders. In lijn met het RIVM advies. Focus op ruimten met natuurlijke ventilatie, een vuistregel wordt bedacht om snel te beoordelen of de ventilatiecapaciteit voldoende is. Daarnaast focus op het herkennen van ruimten waar functiewijzigingen zijn geweest en op mogelijke sterke luchtstromen, bijvoorbeeld door airco's. Gebouwen als rechtbanken, penitentiaire inrichtingen waar terugbrengen bezetting geen optie is worden alle onderzocht door externe adviseurs.

De nieuwe TK is door een bedrijf doorgelicht. 5.1.2e stuurt het rapport door <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2020Z19862&did=2020D42735>. Dit bedrijf heeft naast het RIVM advies echter ook aandacht besteed aan de adviezen vanuit Rehva.

In het kader van de Arbocatalogus Rijk heeft RVB een eerder afgesproken ventilatie-eis voor kantoorwerkplekken herontdekt.

Wat speelt er verder op dit moment vanuit de diverse ministeries? Onderzoek(swensen), vragen, acties.

5.1.2e zijn bezig met het IBO onderwijshuisvesting. Onderdeel hiervan zijn expertmeetings. Het kan zijn dat daar ook experts over ventilatie zullen worden benaderd.

5.1.2e De commissie Signalering van de Gezondheidsraad wil kijken naar het onderwerp ventilatie in den brede: zijn de normen voldoende? Is er aanleiding om een nieuw Gezondheidsraadadvies uit te brengen?

Inventarisatie contacten met externe partijen voor zover nodig/nuttig

5.1.2e Meeste loopt via Ruimte OK.

5.1.2e Inspectie heeft op dit moment geen onderzoeken lopen. Heeft tbv handreiking voor inspecteurs contact gehad met 5.1.2e van BBA en met o.m. 5.1.2e van TNO.

5.1.2e Tbv (de vuistregel in de) quick scan contact gehad met 5.1.2e, heeft zelf contacten met TVVL, Isso, FME.

5.1.2e Idem wel eens gesproken met 5.1.2e en TNO. Heeft gereageerd op onderzoeken TNO over kuchschermen en horeca.

Stand van zaken wetenschap – RIVM - verwachte wijzigingen?

5.1.2e verwacht op dit moment niet echt nieuwe ontwikkelingen. Zijn intern aan het afstemmen en een inventarisatie aan het doen van verschillende ontwikkelingen die er zijn geweest.

Twee nieuwe onderzoeken zijn in het nieuws geweest. Dit levert geen inzichten op die het standpunt gaan veranderen, en zeker niet de maatregelen. Het blijft een bundel van maatregelen die effect hebben op de (niet)-verspreiding van Covid waarbij de maatregelen ook effect hebben op voorkomen van aerogene transmissie zoals thuisblijven bij klachten en goede nies- en hoesthygiëne.

Het gaat om onderzoek met fretten en een Canadees onderzoek waarbij 5.1.2e betrokken is geweest <https://www.nrc.nl/nieuws/2020/10/20/supershedder-kan-coronavirus-verspreiden-via-aerosol-a4016681>.

5.1.2e we sluiten niet uit dat aerogene verspreiding in bepaalde condities mogelijk is. Bijvoorbeeld bij zingen, hard praten door harde muziek. Sommige besmette mensen lijken ook veel meer virus te verspreiden dan anderen. Maar het wordt niet gezien als de hoofdroute. Bij ziekten waar dat wel het geval is zie je een r van 17.

5.1.2e heeft een artikel gestuurd <https://english.elpais.com/society/2020-10-28/a-room-a-bar-and-a-class-how-the-coronavirus-is-spread-through-the-air.html>. 5.1.2e benadrukt dat het hier gaat om modellering, dus geen praktijkonderzoek. Vraag is in hoeverre de virusdeeltjes in de lucht daadwerkelijk infectueus zijn.

RIVM kijkt nog een keer naar het verhaal van de aerosolen in termen van communicatie. Er wordt in de praktijk geen onderscheid gemaakt tussen aerosolen en andere druppels. Het belangrijke begrip irt ventilatie is aerogene transmissie.

Wellicht kan ook het verschil tussen ventileren (continue luchtverversing) en luchten (snel eenmalig alle lucht in een ruimte vervangen) nog benadrukt worden. Bijvoorbeeld bij scholen lijkt er verwarring te blijven of continu alle deuren en ramen open nodig is. Zou zelfs een risico kunnen zijn bij sterke luchtstromen tussen aanwezigen.

Wvttk

5.1.2e noemt situaties waar tussendeuren worden opengezet tbv luchten. Als dit branddeuren zijn kan dit leiden tot gevaarlijke situaties.

Vervolgafpraak

Donderdag 12 november 15:30 uur (was 15.00 uur)